وطن برکسوهٔ بیضای امیده برونمشدی
بویرلر برکلستان بهشت آباده دونمشدی
اسردی بوی نشئه ، رنك ورونق ، فیض استقبال
اوچاردی زیر وبالادن صفای مژدهٔ اقبال
کچردی خاطر ملتدن افسوس تحسرله
حیات ماتم مدحت ... بکارله ، تأثرله
کلیردی یاده ، دوشدکجه لسانه نام حریت :
(کمال) ؛ آرایش پاك وطن ، زرهامهٔ ملت
سکز ماهدنبری بز ، بویله بی غم ، سور دیکلرکن
نصل بیلمم که طوغرلدی اه عفریت جبال افکن ! !
او استبداد آتشبار ؛ آچلدی صانکه بر وولقان
وجود ملکی یاقدی، یاندی بیکلرجه کناهسز جان ...

صالی کونی بر صباح اویاندم [١]
باقدم که جهانی قسوت المش
عالم ینه بر ملاله طالمش
بن ده بو حیاتدن اوصاندم
نو خیز چمن ، یشرمش اوتلر
صولمش ده شتا ، بهار آچلمش
الواح شکوفه زار آچلمش
قوشلر اوتوشیر ، قویونلر اوتلار
لکن بو لطافت ربیعی
بر نقش ونکار مار ایمش آه !
هر نغمه بر آه وزار ایمش واه !
ظلمت ؛ بو تلون طبیعی ...

§

هر چهره بر اغبرار ایچنده
هر دیدهٔ دل ، ملول ، نمناك
آغلارمی دیدم زمین و افلاك
بر ماتم احتضار ایچنده

§

بر شهقهٔ اضطراب چکدم
الله ! دیدم نه‌در بو غمکاه
ییللرجه الم ، عذاب چکدم
لکن ینه بویله کورمدم آه !
صوردم : بو نه حال شورش آلود ؟
بردغدغه وار ؛ نه‌در ؟ نه اولمش ؟

برذات دیدی : فساد بی سود
عسکرله ایاصوفیه سمتی طولمش ...

زواللی عسکری آلداتمش آه ! استبداد:
(شریعت ایستیکز ...) ادعای خامیله
سلاح بدست تهور ، سپاه صاف نهاد
بو ملکی اورسه‌لیور دهشت قیامیله

§

شریعت ایستنیر البت ، فقط شریعت وار
دکلسکز ایشه واقف ، سز ، ای وطنداشلر
نفاق وظلمه سزی آلت ایلیور غدار !..
یازیق ! اینانمایکز ، ای جسور دینداشلر

§

سزکله فخر ایدییورکن بتون بو آب وتراب
سزك قلجلرکزدن چیقان ضیالردن
جلای فیض آلیورکن بوملك تار وخراب
یازیق دکلمی بوکون آغلاسون ینه بو وطن ؟

§

سزکله عفت واجلالکزله بر ملت .
بش آلتی یوز سنه اول جهانه شان ویردی
سزکله ، نام جهانکیرکزله بر دولت
قورولدی ، دبدبه‌لرله تکامله ایردی

§

بوشان شهرتی سز آلدیکزدی عسکرلر !
بواحتشامی ، بوعثمانلیلق جلادتنی
سزك یوره‌کلرکزدن قوپان طنین ظفر
حاضرلامشدی بوملکك جلال وشوکتنی

§

نیچون فقط بوکون آه ! آیریلوب صداقتدن
زبون پنجهٔ اضلال قالدیکز ، هیهات !
خطا ایدوب زر ودیناره طالدیکز ، هیهات!
دونرمی دین اری دنیا ویرلسه ، نیتدن ...

برطاقم صوفته‌لر ، اومسکینلر
ـ شرف علم ودینه بیکانه ـ
ساخته اطوار ، حیله‌کارانه
چیقدیلر اورته‌یه اوبد بینلر

نامق اکرم

مابعدی وار

[١] ٣١ مارت فی ٣٢٥

ملی رومان

براز دواجك تاریخی

محرری : صفوت نزیهی

(١)

نصل اولدی بیلمم ، بر کون غریب حسیات متضاده‌نك تأثیرینه تابع قالمش ، نه‌یاپدیغنی ، نه دیدیکنی بیله‌میه‌جك مضطر بر حالده بونالمش کبی اوله‌رق نهاد نهایت تیزه‌سنه جواب موافقت ویردی :

ـ پکی ، اویله اولسون.... سوزکز یرینی بولسون، أولنه‌جکم . راضی اولدم . شیمدی آرتق ممنونمیسکز ؟

نهاد موافقتدن زیاده برفوران عصبی‌یی آندیران بو جوابنی صانکه ازعاجات دائمه‌دن آرتق قورتولمق ایستیورجه‌سنه سویلیویرمشیدی . کونلرجه دوام ایدن محاکمات فکریه‌سی ، تصورات دور اندیشانه‌سی کندیسنی اوقدر صیقمش ، اودرجه اوزمشیدی‌که نهایت الامر خلاص قصدیله هرشیئ کوزه آلمغه قرار ویردی و : «أولنه‌جکم ، راضی اولدم » دیدی. درین بر تفکر آتی‌یه ذهننی قاپدیرمش اولمقدن متولد طالغینلقله پارماقلری اراسنده یاری سونمش بر حالده طوتدیغی جیغاره‌سنی کنیش کنیش بر تنفس اضطراری چکدکدن وتیزه‌سنك چهره‌سنده حصوله کلن تحسسات آنیه اشمئزازاتنی تدقیق ایلدکدن صوکره :

ـ شیمدی آرتق ممنونمیسکز ؟

دیه‌ صوردی . بو تأهل بحثی کونلرجه اوزایوب کیتمشدی . تیزه‌سی اوکا ـ کندی لسانیله ـ حیات اجتماعینك درلو درلو صفحاتنی آچمش ، سعادت معیشت استحصالی ایچون ازدواجدن بشقه چاره بولنمدیغنی اکلاتمغه چالشمشدی .

طشره مأموریتی حسیاتی .... دربدرلك ، عادتا برنوع کوجبه‌لك . بیکارلقله بوحیات مزعجك، شوکذارش عمر سرسریانه‌نك تقلب ایده‌بیلمسی احتمالی مفقود .

نهاد ، درت سنه دوام ایدن تجربه‌لریله بوحیات سربازانه‌نك طشره مأموریتی حیاتنده بیك درلو راحتسزلقلرینی مشقتلرینی کورمشیدی . فقط چکیلن بتون او مشاق ومزاحم یالکز کندینه ، نفسنه راجعدی . تأهل ایتمك، برعائله تشکیل ایتمك .... اونلری ده حیاتك او مشقتلرینه، اوزحمتلرینه سوق ایتمك دکلمی ؟ نهاد، هپ بونلری دوشونمشیدی ودوشونیوردی. آنجق استقبال، پریٔ نازنین امید اره‌صره کوزلری اوکنده بتون مواعید کاذبهٔ مذهبه‌سیله تجلی ایدر، کویا اوکا برلسان سکرین ایله: بدلا! بونلری نه‌دوشونیورسك ؟ آتیٔ حیاتك پارلاق، استقبالك امین پررونق .... ایلرولیه‌جکسك ، ایلرولیه جکسك . معاشك آرته‌جق ، مأموریتك بیویه‌جك .... رفاه ، سعادت ، اقبال ، شوکت .... هپ شهراه حیاتده اوککه دوکیله‌جك، پیش پایکه دیزیله‌جك .... نه‌بختیارلقلر کوره‌جکسك ، نه‌صفالر سوره‌جکسك . تشکیل ایده‌جکك عائله‌ده سنك یوزکدن کامیاب اوله‌جق ، ذوق سعادت حیات بوله‌جق . » تسلیت امید بخشاسنی تذکار ایدر دوریردی .

ایشته نهاد بوکشمکش حسیات آره‌سنده نهایت تیزه‌سنك اصرار وابرامنه مقاومت قوتنی یواش یواش غائب ایتمکه باشلادی واوکون بغتةً ازدواجه راضی اولدی .

شونیت خالصانه‌یی تأیید وتقویه ایده‌جك فکرلر ، تسلیتلر ـــ قرارك ویرلمش اولمسنی متعاقب ـــ هپ ذهننه تهاجم ایدییوردی . أوت ، اولنه‌جك . او ، ده‌دیکرلری کبی أولنه‌جك .... دنیا قوروله‌لی بری سطح ارضدن کاوب کچن ملیارلرجه ارککلر کبی اوده برعائله تشکیل ایده‌جك .. شویله مینی مینی برلانهٔ سعادت . رفیقهٔ حیاتی اوله‌جق قادین اونك محروم رازی ، انیس وجدانی ، همدمی ، شریکهٔ سعادت وفلاکتی ... والحاصل وجودینك جسماً وروحاً نصفی اوله‌جق . اونك قلبیله متأثر ومتألم بولنه‌جق ، اونك روحیله ذوقیاب وشطارت نصاب اولوب قاله‌جق ... اونك سرور پرنشاطی تأثیریله کوله‌جك ، اوفق برالم وحزنیله آغلایه‌جق. آه ! بو، نه سعادت ! یامینی مینی یاورولر ! ... اونلرك کوچکلکلرنده ذوق بشقه ؛ بیودکلری زمان ایسه .... خیرالخلف یتشدیرمش اولمقدن متولد حظوظ موفقیتکارانه، اوده بشقه ....

∴

Hakkı Tarık Us Koleksiyonu Süreli Yayınları

ایشته نهادی انجام کار ازدواجه موافقت ایتدیرن مؤثر لردن بری ده بوامید آتی اولمشیدی .

تیزه سنه نهایت اوجواب قبولی ویرورویرمز قادینجغز فرط سروردله سویلنمکه باشلامشیدی :

— هیچ ممنون اولمازمیم ، آیول! سن بنم اولاد-مسك . کوچك یاشدنبری سنی بیودن کیم ؟ هر زحمته قاتلانه رق اوقودان کیم ؟ زوالمی آناجغنك شیمدی صاغ اولسه ایدی ... آه ! زوالللی بهیجه ، سن کنج یاشکده قاره طوپراقلره کیردك ...

تیزه خانمك بردنبره ینه مراقلری قلقمشیدی . سسی چتاللاندی ، آغلار کبی برحال کسب ایتدی . کوزلرندن صانکه بلا اختیار دوکولن برقاچ قطره یاش بروشمش چهره سنك قنمرلری اوزرندن یووارلنیرکن (باتیس) انتاریسنك قوليله اونلری سیلدی . باشنی یاواش یاواش صاللایه رق برطور متألمانه ایله :

— کوز یاشلرمی قورومش ، نه در بیلمم ، بردرلو طوبه طوبه آغلایه میورم . صوکره قلبم برکره شیشمکه باشلادیمی ...

تیزه خانم الیله قارنی برطرز معنیدارانه ده کوسترمرك واونك بردرد شفا ناپذیری آندیررجه سنه متصل شیشمکده اولدیغنی افهامه چالشه رق :

— صوکره ، معاذاه ، کوت (کوف) طاغی ...

سوزلرینی علاوه ایتدی . فقط بوصوك جمله تیزه خانمك درونندن قوپوب کلن ککیرتی آره سندن اویله برفیرلامش ایدیکه سعادت آشیانك پارلاق سیماسنه ، مذهب قنادلی کابکلرینه برآن نظرلرینی قاپدیرمش اولان نهادك بو (کوت طاغی) مسئله سی نظر دقتنه چارپمامشیدی بیله .

او ، دوشونیوردی : ازدواجه قرار ویردیلر ؛ فقط رفیقهٔ حیات نرده ؟ خیالنك اوزه نوب بزه نه رك سوسلدیکی او مکمل قادین نرده ؟

تیزه سی اوکا برچوق قیزلردن بحث ایتمشیدی : لبسقه صاچلر ، الاکوزلر ، پنبه دوداقلر ، ابرولی رنکلر ، سیاه قاشلر ، چکمه برونلر ... برر برر نظرلری اوکندن شیمدی کیوردی . او ، ینه خیالنه طالدی . تیزه سی کوه زلکنه دوام ایدوب طوربیوردی :

— یا اوغلم ، سن بکا بهیجه نك یادکاریسك . بن سنك باش کوز اولدیغنی ایستمزمیم هیچ ! آز زمان دکل یاورووم ، تام اون سکز سنه در بن بوکونلری بکلیورم . راثفم صاغ اولسه ایدی ، شیمدیه قدر چوقدن بن اونی چولق چوچق صاحبی ایدردم . او ، سندن ایکی یاش بیوکدی . زوالللی یاوروم صاتلیجاندن (ذات الجنب) کیتدی . اوزمان سکا درت ال ایله صارلدم . سندن بشقه ذاتاً کیمم واردی ؟

تیزه خانم سوزی بویله اوزادوب طورپرکن نهاد درین برطالغینا قدن اویانیرکبی قیملدادی . طالغین نظرلرینی اوکا دیکدی . صوکره بواختیار قادینك بتون مضمرات درونی کشف ایتمك ایسترجه سنه غایت محتشکارانه بر صورتده طاتلیلقله صوردی :

— طوغری سویله ، تیزه ! بنم ایچون حاضرلدیغك برقیز وار غالبا . هم آرتق صافلامغه نه حاجت ؛ ایشته قراری ویردم .

— قیزدن چوق نه وار ، ایاوروم ! بنم اصل ایستدیکم شی سنی باش کوز ایتمك . آشده ، دوستده قیز قیتلغیمی وار ؟ هم اقتضا ایدرسه قومشو خانملرله کورو شی ده کزرز .

— خیر ، خیر تیزه ! اونی دیمك ایسته میورم . شو طانیدیغك قیزلر ایچنده بکا الك زیاده مناسب بولدیغك البت بریسی وار . مثلا بزم ایشمزه کلمجك برقیز ... ایچابنده نمله طشره یه کیدمجك ، آزمصرفله اداره اولنه بیله جك بر قیز . یا ، تیزه جکم ، بونلری ده دوشونمك لازم . بکا استانبولده مأموریت ویرمزلر . ویرسه لر بیله ایکی ، اوچ یوز غروش آیلقله بنی نصل أو اداره ایده بیلورم ؟ بنی شمدی بر یره قائمقام تعیین ایدرجکلر . یاقینمی ، اوزاقمی ؟ اوراسنی کیم بیلور ! هم بنم آرقه م یوق ، جیبده پارمده یوق . بنی ولایات سته دن برینه اوچنجی صنفدن برقائمقام یاپه جقلر ، جیبمه بر قاچ غروش خرجراه ویره جکلر ، « فالق ولایات سته دن فلان یره کیت » دیه جکلر ...

— بو ولایات سته نه اولیورکه ؟

مابعدی وار

برنجی سنه — سؤال ورمز :

طلبه یه :

(۱) اورمانلرك فوائدی حقنده اوچ ستوناق مجمل ومفید بر مقاله یازیله جق : هانکیسی برنجیلکی قازانیرسه غزته مزده درج ایدیلکله برابر باریم لیرا مکافات . وایکنجی واوچنجی مقاله لر ایچون غزته مزك آلتی آیلق ابونه اعطا اولنه جقدر . اونجی یه قدر غایت کوزل مجلد بشر کتاب

(۲) دنیاده الك سیاه قلمی یقه سیدر وره دده در سوالفی جولیس ریشار اودسنده برنجی یه التی آیلق ابونه ، یدنجی یه قدر بر مجلد کتاب ، اونجی یه قدر بر قارت پوستال ویرلیه جکدر .

سؤالارك جوابلری مایسك اونبشنه قدر جفال اوغلنده روشن مطبعه سنده (دور جدید) غزته سی مدیری محمد خالد بك نامنه کوندریله جکدر .

تیاترو مراقلیرینه مژده

یقینده (مصور تیاترو مجموعه سی) نامیله غایت کمل بر رساله نشر ایدیله جکدر . فایشه لری اوروپایه ارسال ایدیلمشدر .

کلزار غزته سی

دردنجی نسخه سی دخی برچوق مقالات واشعار نفیسه ایله مزین اولهرق ساحه آرای انتشار اولمشدر .

Hakkı Tarık Us Koleksiyonu Süreli Yayınları

ایتدیکز : ملکه بیك اهانتلر ،
ییقدیکز طاق ملتی افسوس ! . .

(اتحاد محمدی) دیه ، سز
یاپدیکز برحرام جمعیت
بونه جمعیت ، ای دنی هیئت
هپمز مسلمان ومتحدز . . .
علما دائم احترامه سزا
افتخار ایلرز بز آنلرله
لکن اولسون حقیقة علما
یوقسه سز ، ساخته مسلمانلرله ! ! .

وارمی دین مبینمزده عجب ؟
نفع ذاتی ایچون فساد وقتال
شرع قدسیده وارمی آه ؛ بوحال ،
اولدیکز قانلی برجداله سبب ! . .

قهراستبداد ایله ملت ، وطن قان آغلادی
آه ایدوب هرلحظه ماتم طوتدی ، بیك جان آغلادی
کورمدك ییللرجه برصبح سعادت ، آه واه ! !
روح امت ظلم ایله ، حسرتله هر آن آغلادی . . .

بربو آفتلرله ، خسرانلرله ، بی تاب وخراب
ایکله یورکن ، کیم سلامت ، کیم دیانت ایستدی ؟ ؟
سویلیك ای مرتجعلر ! کیم شریعت ایستدی ؟
ایشته قانون اساسی : شمدی وار شرع وکتاب . . .

حق تعالی نص فرقاننده فرمان ایلمش ، :
مشورت امر جلیلی باعث فوز وسلام . . .
مؤمن عالم (وشاورهم . .) له عامل . ای هوام !
قهراولوب کیتمش بوکا هرکیم که عصیان ایلمش . . .

ییلدیز ، ای کوکب مشئوم الم !
رنك خونین آقیدوب دنیایه ،
بکزه دوب هاویهٔ غیایه
ایلدك کشوری ویران ستم

نیجه ییللر بوفیوض آبادی
تیشهٔ جور ایله ییقدك ، یاقدك !
نیجه معصوم ، یتیم اولادی
اولدیروب قلبنه نیشتر طاقدك

حفظ ایچون نفسکی هر عارضه دن
نه قدر حیله لر ایجاد ایتدك
ملکی پرشورش وبرباد ایتدك
آغلادوب عالمی ذوق آلدك سن ! . . .

ملتی کندیکه دشمن بیلدك ! !
چکیلوب طوردك اوزاق یرلرده ! !
رحم وانصافی کوکلدن سیلدك !
وطنی آه ! دوشوردك درده . . .

سنه لرجه بوقدر ظلم ایتدك !
نه قازاندك ، شو فنا دنیاده ؟
اولمادك وسوسه دن آزاده
عاقبت ظلمت ایچنده کیتدك ! . .

ای جفاکار حمید ثانی !
تاج وتختی ابدی می صاندك ؟
کیمه قالمش بوجهان فانی ؟
بوالمخانه ده سن ده یاندك !

برصبح هاتفانه اویاندیردی عالمی
طراقه لرله ، دمدمه لر ، توف ماتمی ،
طوپلر صداسی طولدیرییور جو عاکسی
دوشمشدی صانکه دهره قیامت ایکلتیسی
استانبولك سوقاقلری پرهول ولوله
هرنقطه دن کلیردی برآسیب زلزله

موسم طراوتیله خوش آهنك نوبهار !
لکن بورنك ترده نه آتشلی جلوه وار
بررعشه آلدی قلب المناك زارمی ،
ایواه ! قاپلایور ینه ظلمت نهارمی
ژولیده مسکنمده ، یریتیم بی نوا . . .
بن ، حزن ایچنده آغلایورم ، یوقدی آشنا

قالدم ، دقیقه لر کچیور دوزخین کذار
ممکنمی ؟ بویله دهر مقسی ده انتظار ؟ !
یارب ! نه در ؟ دیدم بو ، قیامتمی رونمون ؟
(بیزانس) می اوکجه اولدی پریشان وسرنکون
ییللرجه چونکه مهد مظالم اولان یوسور
بیکارجه قلبکاهی ایدن هدم وپرفتور
برکون بولوردی بسبتون البته برزوال
یاخودکه کوستریردی — مقدرسه — بزکمال

برکمال آه ! غائب ایتمشدك
نور امیدمزده سونمشدی
ملکمز خار زاردونمشدی ،
ورطهٔ انقراضه کیتمشدك . . .

بر (نیازی) ، دلیر برعسکر
قهرمان اوغلی قهرمان (انور)
— طقوز آی اول ایردی برق ظفر —
آلدی حریتی او حیدرلر . . .

مابعدی وار .

نامق اکرم

ملی رومان

براز دواجك تاریخی

محرری : صفوت تنبیهی

— مابعد —

— دنیانك اوجنده ، اناطولینك اك هجری یرلرنده اولان ولایتلر . . . وان ، بتلیس فلان . . . بزم کبی کیمسه سزلره آچیق اولان قائممقاملقلر بونلر . ایسترسه ك کیدرسك ؛ یووق ، پاره ك وار ایسه بکلرسك . قومیسیون انتخاب قرارینی ویره لی بر آی اولیور . اوزماندنبری یاقین یرلردن برقاچ قائممقاملق منحل اولدی . فقط بز آچیلدیغنی دکل ، قپاندیغنی دوییورز .

— نیچون بویله یا ؟

— چونکه آچیلان مأموریتلرك لیسته سی مهردار بکده . انسان یا مابیندن توصیه لی اولملی ویا مهردار بکی کورملی . بنم ایسه نه اویله توصیه م وار ، نه ده مهرداری کوره جك یوزم . شمدی مادام که جدی قنوشیورز ، تیزه جکم هرشیئ دوشونه لم . والی معیتنده درت سنه یه یاقین بر مدت بولندیغم زمان مکتبلرده خواجه لك ایتدم ؛ قائممقام وکالتلرینه کیتدم . اداره ایده ایده ، نفسمی هر شیدن محروم براقه رق یوز یکرمی لیرا آرتدیردم . استانبوله کله لی بری درت آیی کچیور ، بونك یکرمی لیراسندن فضله سنی صرف ایتدم . شیمدیکی حالده ثروت موجودم یوز لیرا . هر شی بونك ایچندن چیقه جق وبزده پاره قاله جق . . . .

— اویله یا ، قوزوم هرکس پاره سنی سوقاغه آتمزیا .

— فقط بر شی وارکه سن اونی هیچ نظر دقته آلمیورسك ، تیزه .

هرشیئ دوشوندم ، اوغلم ، هر شیئ دوشوندم .

— پکی اما ، اوحالده بز بر زنکین قیزی ایسته میز . آغیرلق ، نشان طاقمی فلان . . . بونلر بزم خرجمز دکل .

— یاوروم ، شیمدی او آغیرلقلرك یالکز آدی وار .

Hakkı Tarık Us Koleksiyonu Süreli Yayınları

صاحب امتیاز : محمود ندیم
سرمحرر ومدیر : نامق اکرم
مدیر امور : محمد خالد

مصور دور جدید

۱۳۲۵

برنجی سنه
نومرو ۳

سیاسی ، فنی ، ادبی ، اجتماعی ، هفته‌لق مصور عثمانلی غزته‌سیدر .

۱۲ جمادی الاول ۱۳۲۷ (پازار ایرتسی) ۱۸ مایس ۱۳۲۵

عثمان غازی

— فقط یا یوز کوروملکی ، هدیه‌سی ، بهیه‌سی فلان... دنیا قدر مصرف .

— نهاد ، هله شو دوشوندکلریکه باق . اویوز کوروملکلرینی ، هدیه‌لری فلان ... بز بیلورز یاوروم . بونلر چوق کره اکره‌تی (عاریت) شیلردر . قائن پدر زنکین اولورسه چوق کره او آلیرده داماده کوندریر . نه‌چاره ! عادت اولمش ! أشه دوسته قارشی یاپمق لازم .

— أی ، بز شیمدی اویله بر قائن پدرمی آرایه‌جغز ؟

— خیر ، آ جانم . کندی حالمزه اویغون بر قیز آرایه‌جغز . سنك کبی ملکیه‌دن چیقمش ، یقینده قائممقام اوله‌جق ارسلان کبی بر دلیقانلی‌یی کیم ایسته‌مز ؟ قیزینی قوجه‌یه ویره‌جك انا ، بابالر شویله‌قیارلر بیله واللهی . هم عیب دکل آ . طوغریسنی سویلرز : بزم اوغلمز زنکین دکل اما معلوماتلی . شیمدی مأموریتی یوق آما اوکی آچیق ، والیلکه قدر یولی وار . الله بیلور ، المزی اوپنك قیزینی آلیرز . ذاتاً بنم کوزم برینی‌ده کسدیرییور .

— کیمی تیزه ؟

نهاد بو ازدواج مسئله‌سنه قرار ویردکدن صوکره ایشی آرتق یاری یاری‌یه حل ایتمش کبی قیاس ایدرك تیزه‌سنك کندینه مناسب کوردیکی قیزك کیم اولدیغنی آکلامق مراقنه دوشمشیدی . بر حس تجسس اونی شو سوألی ایراده سوق ایتمشیدی . تیزه‌سی اونك یوزینه باقه‌رق براز کولومسه‌دی . بو صورتله قلبنك اینجه نقطه‌سنه دوقونمش اولدیغنی آکلاتدی .

— آه ! یاراماز چوجق ! دیه سویلنیوردی . هرشیئ مطلقاهمان آکلامق ایسترسك . بیلسه‌ك کوزمك کسدیردیکی اویله بر قیز وارکه نهاد ... الله ایچون امثالسز ؛ عادتا بر پرلانطه . هم فویاسز الماس .

— سویله الله عشقنه ، بوکیم تیزه ؟

— هانیا کچنلرد . اوك اوکنده ایکی خانم کچیوردی . بریسی آزیجق شیشمانجه ، اوتکی اوزون بویلی اما جانلیجه ، شیمدیکی قیزلر کبی قوپ قوری ماشه‌یه بکزه‌میور . جانم ، حالا خاطرکه کلمیورمی ؟ ایکیسی‌ده بر رنکدن نفتی چارشاف کیمشلردی ده بنی «بونلر آنا ، قیز هپ برقیافتده کزرلر . قیزی هر نه کییسه آناسی‌ده اونی کیر . کورن یبانجیلر بونلری ایکی قرداش ظن ایدرلر . قادین قوجامیور ؛ هردم تازه . » دیمشیدم . حالا خاطرکه کلمیورمی ؟ جانم محاسبه‌جیلر ... بزم محله‌یه کله‌لی ایکی سنه اولیور اما اوتوز سنه‌لك قومشولرمزدن ایی کوروشیورز . شو سوقق باشنده‌کی ماوی أوده اوطورییورلر . محاسبه‌جی‌ده پك ایی آدم ایمش . طوغریسی ، بتون محله‌لی ایولکنی سویلیور .

— بو ، نه محاسبه‌جیسی ؟

— طشره‌لرده محاسبه‌جیلك ایدییورمش . شیمدی ایکی سنه‌در استانبولده . اویله مأموریت آرقه‌سنده قوشمیورلر . فقط یاوروم ، بوسنك بیلدیکك جیبی دلیك محاسبه‌جیلردن دکل . أوینه کیدنلر ایمره‌نیرلر شویله ... قاریسنك ، قیزینك الماسلری هرکسك کوزلرینی قماشدیرییور . قادینلر بر دوکونه کیتمزلرمی ، آرتق هرکسك پارماغی آغزنده قالیور . اویله طاقوب طاقشدیرییورلرکه ...

— بو قدر پاره‌یی محاسبه‌جی بك نره‌دن قزانمش عجبا ؟

— آنادن بابادن قالمش اولملی . الله ایچون بللی ؛ قادینلر صویدن .

باباسی پوسته‌جی‌می ایمش ، نه ایمش ؟... قادین اوزون اوزون آکلاتدی اما بنم خاطرمده قالمازکه .... صویی صوپی پك بللی ایمش . قادینجغز قرقلق وار اما کورنلر یکرمی بش یاشنده ظن ایدر . عادتا شیمدیکی تازه‌لر کبی‌ده کینیور . هم طوغریسی کیدیکنی‌ده کندینه یاقشدیرییور . قادین کوزلمی کوزل ، ابرولی رنك ، ماوی کوزلر .... شویله بر ایچم صو ...

— یا قیزی ؟

نهاد ، قائن والده‌سی اوله‌جق قادینك مدایحنی دینله‌مکدن اوصانمش کبی کورونه‌رك برازده قیزینه نقل کلام ایتدیرمك ایچون تیزه‌سنه او سوألی ایراد ایتمشیدی .

مابعدی وار

Hakkı Tarık Us Koleksiyonu Süreli Yayınları

یریوزنده برق اختراعاتی کنکرهٔ افاقی یالدیزلایان مخترعلر، کاشفلر هپ بوصورتله یتشمشلر، بوصورتله ناملانمشلردر. بوکون آسمان سعی ودهانك وجوده کتیردکلری غرائب صناعت؛ بدایع معرفتدن متولد آهنك لطافتدر. بونك ایچون موجدلره، کاشفلره جهان تمدن مدیون شکراندر. زیرا؛ اونلره موهبهٔ آلهیه اولان نوردکا، شعلهٔ فکر وشعور، سوء استعمال کردبادلریله اصلا سونوب کیتمدی، انسانیته، مدنیته، ترقیٔ بشریته خدمت یولنده صرف اولندی. چونکه اونلرك سرمایهٔ مساعیسیله بوعالم حیات، وسائط ثروت ومکملیتی، اسباب تفیض ومسعدتی سهولت حال ومعیشتی الده ایتمش اولدی. اوحالده اسملری الی الابد زیور خاطرهٔ انام اولسه شایسته دکلمیدر؟

اونوادر روزکار، شایان انصافمیدرکه، تقدیرات عمومیه یه سزاوار کورلمسون، روامیدرکه خدمت وفعالیتلری آرایش یاد وتذکار اولمسون؟!

فی الحقیقه برمخترع! حجلهٔ اشتغالنه چکیلیر، چالیشیر، کیجه کوندوز اوغراشیر، ثروت مادیه ومعنویه سنی صرف ایدر، حیاتنی اورسه لر، ذهان وحافظه سنی یورار، زمانلر کچر، نهایت برشی اختراع ویاکشفه موفق اولور. شمدی صاحب اختراعك بوقدر امکلری، بودرجه غیرتلری، زحمتلری ضایعمی اولملیدر؟ نیچون؟

ایشته وقتیله برچوق ارباب اختراعك نام ونشانی اونوتیلمش. اختراعکرده لری اولان آثار، زمان کچدکجه جزئی برتغیر ویاحال اصلیسیله اغیارك ید غصب وضبطنه کچمش طعمهٔ انتحال اولمش. یازیق دکلمی؟

مثلا؛ برصنعتکار، برآلت ایجاد یاخود اعماله باشلایور. هنوز اکمالنه دسترس اولمدن نهال عمری صرصر خزان ایله تیریلوب کیدییور. صوکره برباشقه سی بوآلتی اتمامه چالیشیور، یاپیور، شمدی اصل مخترع بومیدر؟ خایر. اولکی. ایلك موجد کیم ایسه بیوك شهرت ایجاد اوکا عائد اولملیدر.

ینه برمؤلف، بشریت ایچون مفید براثر یازمغه تشبث ایدییور. چالیشوب چبالیور. کوزنورلری دوکیور، اسفا که بتیرمه دن پنجهٔ اجله تسلیم کریبان ایدوب کیدییور.

صوکره دیکر بری بوناقص اثری اکمال ایتمش اولنجه اصل شرف تألیف کیمه عائددر؟ البته اولکینك، ایلك باشلایانك. یاصوکره اثری اتمام ایدن «بواثر بنمدر. بن بتیردم. یاخود حرص اشتهار سوقیله بونی بن یازدم. طوغریدن طوغری یه مؤلف کتاب بنم ...» دیر ایسه موافق انسانیتمیدر؟

مابعدی وار

ذکی

«یادکار» ناظم کمالانشعاری نامق اکرم بك افندی یه

بدیعه زار کمالك که یادکارکدر
جهان شعره مذهب اولان نکارکدر
بو، سرمدی اثر طبع دلشکارکدر
ویرن بکا اکرم!
صفای صاف ارم

§

بو اویله شعر رواندرکه منبعی کوثر
خروش فیض حمیتله منجلی بر اثر
زلال نشوه سیدر شاد ایدن علی الاکثر
جهان عطشانی
دل غم افشانی

§

روان مدحت ایله رنك آل حریت
کلیر بو شعرکه، پارلار مأل حریت
بو کنز درادبکه، لآل حریت
فضای فکره صاچار
سمای شوقی آچار

§

کفن بدوش تأثر ایکن سحائبله
خیالی قالمش ایکن نور مهر غاربله
کمال ومدحت زارك بوکونده مغربله
علاقه سی زائل
زمان بوکا قائل

§

ایکی جهان معالی یی ایلیور تجسیم

بهاسنی ایده مز شعرکك اذا زر وسیم.
بو (یادکار) کی «الواح شان» ایدوب توسیم
او نام ایله اکارم
انام ایله اکارم
ناظم

— دور جدید —

یادکار، (ایکی شهید حریت) نام دیکریله اخیراً نشر ایدیلن [وطن ایچون فائده لی کتابلر] قوللکسیوننك دردنجیسیدر.

ناظم بك افندینك سر محررممز حقنده ابراز بیوردقلری آثار توجه و قدر شناسی یه قارشی تشکر ایدرز.

ورم برقیز چوجغنك خیالنه قارشی آننه سی لسانندن:

صوده، چمنده، هواده صفا، لطافت وار
اویان بنم چوجغم! عرض نشوه ایتدی بهار
منکشه، لاله، سمن، کل زمانی کلمشدر
چیچکلر، آچمه ده سنبل زمانی کلمشدر
تنزه ایلیه لم عزم ایدوب چمنزاره
حزین، حزین بنی کزدیرمه ای جکر پاره!
امیدراحت اولورمی؟ جهان بکا ظلمت
درین براویقوده سك، بن ده اویقویه حسرت
درینجه اویقودکل، بلکه انسلاب حیات
فروغزار امل سونمك ایستمش هیهات!
حیاتکه ایده جکدم وجود وروحی فدا
بولنمدی نه دیه م دردیکه طبیب ودوا
شکفته غنجه ایدك آه پك چابوق صولدك!
نظر کهمده قیزم! شمدی برخیال اولدك
جهان دیکره کیتدك انیس جانم ایدك
سویملی براملم، زیب خانمانم ایدك
یاقیشمدی بویاشکده فراجه اولدی کفن
چمنده کزمه زمانی ترابه دوشدك سن
او آکلایش، اونزاکت، اوحس، اونوردکا
پیکده غائب اولوب کیتدی قبره واسفا
یرك نشیمن کلشنسرای جنتدر
اناك باباك ایسه دوزخ نشین فرقتدر
الی الابد اوله ماز بوحزین کوکل خرم
اولور کوزمده کی یاشلر نشانهٔ ماتم
شکوفه زار املدن اجل سسنی آلدی
زوال حسرتمز روز محشره قالدی
هوسله ایتمیورم کائناته عطف نظر،
کوزم اوکنده صولوب کیتدك ای شکوفهٔ تر!

ع. لطفی

— دورجدید —

نشیده کز روح شاعریته شعررقت بخش ایدر. شایان تبریکسکز.

ملی رومان

براز دواجك تاریخی

محرری: صفوت نزیهی

— مابعد —

— قیزیمی؟ اوده بشقه برکوزل. آناسنه بکزه مز. اما اوده برایچیم صو. کستانه رنکنده صاچلر، اوزون اوچلری قیوریم قیوریم کیرپیکلر، پالوزه کبی بروجود.... الله ایچون سویلملی یا، محله مزده واوندن کوزل، اوندن کبار قیزیوق. هم معلوماتلی ده خاصیه. اوقومسی، یازمسی مکمل. بتون قومشولرك مکتوبلرینی اویازار. نه دانتله لر یاپار، نه قوردلالر!... کورنلر شویله پارمق ایصیرییورلر.

— پکی اما، عجب اخلاقی نصل؟

— اوو! ملك کبی برقیز. امان، نه تربیه، نه تربیه! واللهی اویله براتك اوپوشی، تمنا ایدیشی واردرکه پاشا قیزلرنده کورمه دم. عظمت نه در بیلمز، کبردن هیچ آکلاماز. هم بنم ایچونده باییلیر. اولرینه کیتدممی «امان، صافناز خانم شویله، امان صافناز خانم بویله» دیه طرافمده فیرل فیرل دونر. ندن آلدیغم مکتوبلری هپ اوکا اوقودیردم، اوقدر یالواردیغم حالده جوابلرینی بردرلو یازدیره مادم. صقیشدیردم، صوردم: «اوغلك، پك معلوماتلی صافناز

Hakkı Tarık Us Koleksiyonu Süreli Yayınları

صاحب امتیاز:
محمود ندیم

سرمحرر ومدیر:
نامق اکرم

مدیر امور:
محمد خالد

برنجی سنه

نومرو ٤

مصور دور جدید

١٣٢٥

سیاسی، فنی، ادبی، اجتماعی، هفته‌لق مصور عثمانلی غزته‌سیدر

١٩ جمادی‌الاولی ١٣٢٧ { پازار ایرتسی } ٢٥ مایس ١٣٢٥

جنتمکان فاتح سلطان محمد خان حضرتلری
Fatih Sultan Méhmed Han 2 .

خانمجغم ؛ بن اوقدر اوقومش بربکه جواب یازه‌مام » دیدی. آمان ، خاصه‌ده‌کی کولوشی کورملیدك ....

تیزه‌خانم نهاده معنیدارانه برصورتده باقدی . سوزلرینك نصل برتأثیر حاصل ایتدیکنی تجربه ایتمك ایستیورجه‌سنه اونی تپه‌دن طرناغه‌قدر بر سوزدی‌و :

— نه‌یالان سویله‌یم ، دیه‌سوزینه دوام ایتدی ، ربیعه‌خانم یازدقلریکی هپ بکنیر ، سنك ایچون : « ماشا الله ، چوق اوقومش » دیرهم اوقدر مدح ایدر ، اوقدر مدح یدرکه ....

— ربیعه خانمی ، تیزه ؟

— آی ، سن آدینی نره‌دن بیلیورسك ؟

— جانم ، شیمدی سن سویلدکمی ؟

— واللهی آغزمدن قاچمش . اکر قسمت اولمازسه . عالمك تیزینك آدینی کنجلره سویلیورز .

— اوقدرجق برشی کناه دکلدر ؛ مراق ایتمه تیزه . سن بوازدواجه دائر اونلرله هیچ قنوشمدنمی ؟

— آ ، هیچ اولورمی ، آیاوروم ! کنج تیزلرله اوطوروب‌ده اولنمه صحبتی ایده‌جك دکلم‌یا ؟ ! کرچك خاطرمه کلدی . یالکز برکون آننه‌سیله قنوشیوردق . سوز دونه طولاشه سنك اوزرینه کلدی . « آه ! ملك خانمجغم ، برکره نهادمی اولندیرسه‌م . . . » دیدم . ملك خانم کولدی . قادینك ایچنی همان کشف ایتدم . « ماشاالله ، ربیعه خانم‌ده آرتق بویودی » دیدم . سوز بورایه کلنجه لافمی کرته‌سنه کتیردم . ملك خانم دنیا کورمش برقادین ، نه‌یالان سویلیه‌یم . فکرمی اکلاییویردی . « الله‌قسمت ایتمش ایسه نه‌دیه‌لم ؟ » دیه‌جواب ویردی . ایشته اولوب بیتن هپ بو .

— بوقدری کافیمی یا ؟

— اولجه برشی سویلیه‌مزدم که . . . قادینجغزه نه دیه‌بیله‌جکدم سکاقاچ دفعه ، یازدم ایسه « دها وقتی دکل » دیه جواب ویردك .

— پکی ، یاشیمدی ؟

— آ ، او ، بشقه . شیمدی ملك خانمله قارشی قارشی‌یه کچرم ، آچیقدن آچغه قنوشیرم .

— صوکره رد ایتمسونلر ، تیزه . سن براحبابدن اولورسك .

مابعدی وار

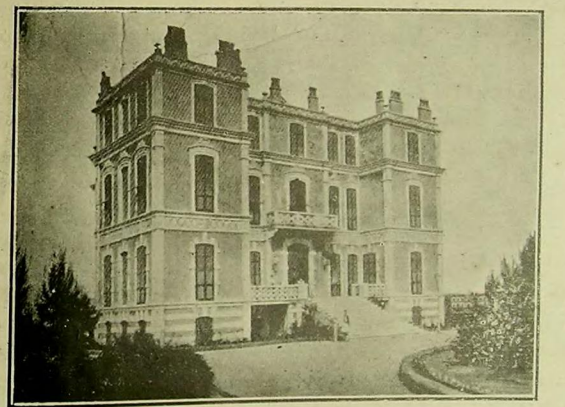

سلانیکده خاقان سابقك اقامتنه تخصیص اولنان آلاطینی کوشکی

اقبال ملت مطبعه‌سی

Hakkı Tarık Us Koleksiyonu Süreli Yayınları

هرشی اوکره‌نه‌جك ... اکثر کونده التیشر ساعت درس. باقکز : (جبراعلی ، فن میخانیك ریاضی ، حساب تمامی وتفاضلی ، هندسهٔ رسمیه ، مقاومت وموازنت...) بودرسلرك بعضاً برقاچی برکونه تصادف ایدر . برافندی، بونلردن برینه عائد ، معلمنك ویردیکی درسی یاپمق ایچون اقل ایکی ساعت چالشمغه محتاجدر . ایشته بویله متمادی برسعی، آغیر، ازیجی بریورغونلق، تعب فکر ایچنده صحته غیر موافق بریرده یدی سنه امرارحیات! . . اوزواللی وطن یاورولری نه‌اولورلر ؟ نه‌حاله کیررلر ؟ دوشونیلسون . تنفس زمانلرنده او ، اوزرینه کونش ایزی دوشمین، انکین برتنفسخانه ویا اینجه بر قورـ یدورك نمناك ، ملوث هواسنی امه‌رك ، بش اون دقیقه اوموز اوموزه طولاشیلیرسه بوتنفسدن نه‌فائده حاصلدر؟ فکر ، ذهن نصل مستریح اوله بیلور ؟

ها ، اونوتمایه‌لم ! مکتبك قارشوسنده، جاده‌ایله منفصل، اوفاق، برده باغچه‌سی وار. فقط بوده طلبه‌نك حضورتنزهنه کافی دکل، هم ده یالکز اقشاملری ساعت اوندن صوکره یارم ساعت قدر جزؤی برتفرج ایچون مساعده اولنور . آه ! بومکتبدن شهادتنامه آلوب ده صاغ، سالم نشأت ایدن طلبه سزاوار تحسین ! هم نه بختیارلق! هله اونده برتام الصحه بولنورسه ایوالله !

مملکتمز ایچون ، حالاً وآتیاً ، اك لزوملی ، اك مهم برمسلك سالکلری بویله وخیم، الیم یرلرده، چورورـ لرسه بز ، بویله مکتبلردن ، بویله مکتبلیلردن نه‌فائده قازانیرز! نه‌منفعت بکلیه بیلیرز. یازیق دکلمی مصرفلره؟!.

§

صوکره ابتدائی ، رشدی ، اعدادی مکتبلری ! هانکیسندن بحث ایده‌لم : بالفرض مکاتب ابتدائیه‌دن باشلاسه‌ق ؛ دیه بیلیرزکه ، بونلر مکتب دکل ، برر محبس اطفال . آه! اودور سابق منحوس! تاجکرکاهمزه نه آتشین ضربه‌لر ایندیردی . طشره‌لی اولدیغم حسبیله کندی مملکتمده بولنان ابتدائی مکتبلرینه دائر برقاچ سوز سویلیه‌یم :

مدرسه‌نك برحجره‌سی . حجم استیعابیسی : اعظمی اوله‌رق، بلکه ، قرق کشیلك . بوحجره‌یه هرسنه طلبه قید اولنور . سنه‌دن سنه‌یه عدد شاکردان آرتار. قرق، اللی، آلتمش... چونکه هرسنه‌پی درپی قیودات، (اکمال تحصیل مدتی خواجه‌نك کیفنه تابع.) برمعلم، حجره‌نك

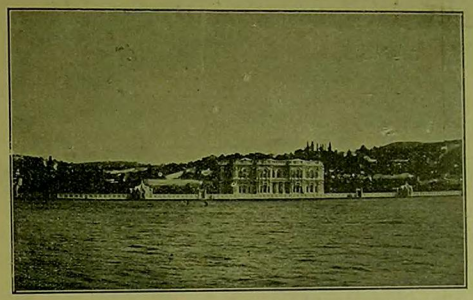

فوطوغراف مسابقه‌سنده برنجیلکی قزانان رسم : بکلر بکی ساحلسرای همایونی
Le palais Impérial de Beiler Béyi.

برکوشه‌سنده بی سکون . النده اوزون ، مزراق بویلی برعصا . ایکیده برده سامعه خراش برصیحه : (صوصك، راحت اوطورك !..) فقط کیم ایشیتیر ! اره‌ده صره‌ده (چات !) صوپا صداسی . او، آلتی یدی متره طولنده‌کی صوپا ، درسخانه (حجره) نك بر اوجندن دیکرینه اوزانیر ، چوجقلرك اوموزلرینه، اکسه‌لرینه یاپیشیر . بری آغلار ، دیکری کولر ، اوبری باغریر. هرقفادن چیقان صدا برلشه‌رك برطنین مزعج حصوله کلیر. ایشته بتون کونلر بویله پردمدمه برحیات تحصیل. بوکورولتیلی سسلر ، یالکز چوجقلرك یارامازلقلرندن متحصل دکل. درس اوقورکن ، ازبرلرکن‌ده بویله تیزوپست آوازلر بربرینه قاریشیر .. مثلا (تحفهٔ وهبی ، سبحهٔ صبیان...) نغمات ایله اوقونیر . برده بومکتبلرده شاکردانك سنلری پك متخالف. کرچه اعدادی ، عالی مکتبلرنده‌ده

اویله. فقط اك زیاده نظر دقته آلنه‌جق مکاتب ابتدائیه‌ورشدیه‌در. مثلا ابتدائیه‌ـ لرده درت یاشندن طوت ،اون بشه‌قدر. بونلر هپ براره‌ده. یانلرنده آق صقاللی، عمامه‌لی ، جبه‌لی ، برپیر صافدرون . زواللی خواجه اقشامه‌قدر بوصبیان وشبان ایله برابر ... فقط آه ! نه‌قدر زحمت ، نه‌درجه صعوبت! دیرلرکه مکتب خواجه‌ـ لرینك شهادتی مقبول دکل. یانصل مقبول اولسون؟ اك عقللی بر آدم بیله بویله چولوق چوجقلرله، عین محلده، سنه‌لرجه دمکذار اولسه اونده‌ده نه‌عقل قالیر، نه‌فکر . . حیاتی بیله آزوقتده رخنه‌دار اولورکیدر.

شمدی بوطرزده مکتبلرك: محل انتشار معارف دیدیکمز واسطه‌لرك مادی ومعنوی ضررلرندن برقاچنی سویلیه‌لم :

برکره شاکردانك بولنان یغی حجره‌لر، درسخانه‌لر... حفظ صحته غیر موافق ، مکتب اولمق اوزره انشا اولنمش مؤسسه‌لردن دکلدر . «نره‌یه‌که هوا، ضیا مطلوب درجه‌ده کیرمز ، اورایه طبیب کیرر . » کلام حکمتی خاطرلردن چیقماسون .

صباحدن اقشامه‌قدر طار، صقنلیلی ، غلبه‌لق یرلرده طورولسون ، بلا تنفس ولااستراحة ، صحت می قالیر انسانده ! ... اولاد وطن هنوز کورپه‌لکلرنده علته ، ضعفه دوچار اولورلر. بونلر مادی ضررلر. معنویسی‌ده آشکار: چوجقلرك عین سنده اولمادقلری ویکدیکریله دائما

فطوغراف مسابقه‌سنده ایکنجیلکی قزانان رسم :
هکبلی آطه‌ده مکتب بحریهٔ عثمانی

فطوغراف مسابقه‌سنده اوچنجیلکی قزانان رسم
Un vu au Bosphore.

تماسده بولنملری نه‌قدر خطالی، محذورلر کوستریر! درت یاشنده‌کی بر طفل تهی فکری یاشی اون بش اولان برصیٔ بالغ هر صورتله اغفاله ، اضلاله موفق اولور . چوجغك اخلاقنی ، تحصیلنی بوزار، ناقص براقیر . تربیهٔ اطفالك بزده کرو قالماسنه اك بیوك، اك مهلك اسبابدن بری ده بودر. چوجغك، دها اننه‌سنك قوجاغنده اوطورمسنی اوکرنمدن، مکتب کوشه‌لرنده کزنمسنی ارزوایدرز. صوکرا برقسممزده یاورولریمزی تام تحصیل زمانلرنده مکتبه کوندرمیز. اهمال ایله ، ضعف قلب ایله ، ناز وادا ایله آغوشمزده بسلرز، وقتنی بیهوده اضاعه ایتدکدن صوکره عقلمز باشمزه کلیر، هایدی مکتبه ! دیرز . فقط هیهات ! ...

نامق اکرم

ملی رومان :

براز دواجك تاریخی

محرری : صفوت نزیهی

— مابعد —

بن قادینك ایچنی آکلادم ، مرامنی کشف ایتدم. یابیله ویررلر .

— یا باباسی ؟

Hakkı Tarık Us Koleksiyonu Süreli Yayınları

صاحب امتیاز:
محمود ندیم

سرمحرروممدیر:
نامق اکرم

مدیر امور:
محمد خالد

یرنجمی سنه

نومرو ۵

سیاسی، فنی، ادبی، اجتماعی، هفته‌لق مصور عثمانلی غزته‌سیدر

۲۶ جمادی‌الاولی ۱۳۲۷ | پازار ایرتسی | ۱ حزیران ۱۳۲۵

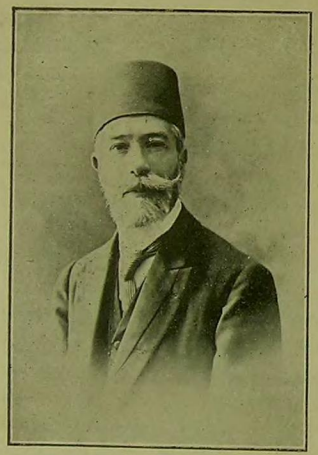

مجاهد حریت ماتیاسی‌زاده رفیق بك مرحوم
Feu Réfik bey

— محاسبه جیسی؟... آدم ملك خانمك اوکنده او، برقوزی آغزی وار، دیلی‌یوق قاریسی نه امر ایدرسه. لبیك. هم شمدیدن تیزی یوق. قالقور کیدهیم. صباح قهوه‌سنی برده اوراد ه ایچرم. سن بنی بکله نهاد، نه‌می یاورسوم؟

صافاز خانم بایلدینی سدیردن سنیله مناسبت آلیه‌جق بردرجه‌ده سرعت و چالاکی ایله قالقدی، چیلاق آیاقلرینه کچیردیکی شپیدیق تریکلری صاقلاده‌رق بیقانه بیقانه آشینمش وعادتاً چیلانمش کبی اولان تختەلرك

بو، برتفکر خیالیدی. یکرمی یدی سنه‌لك حیاتنك بتون صفحاتی کوزلری اوکوندن کچیردی. بونلر نه آجیقلی یاپراقلردی! نهاد حیاتك اذواق و حظوظاتندن یك آز طاتمش بولندینی ظننده مصر. یاخود که کندیسنی بوقدرجق اولسون اوفق ترسلیت درون ایله آلدادییور، آوودییور شمدی بنه‌سوابق حیاتنه عائد خاطراتی حرفی حرفنه تخطر اتمکه چالیه‌رق عمر کذشته‌سنك پروغرامنی خیالاً چیزمکه چالیشوردی:

نهاد پدرینی هیچ تخطر ایده‌میور. او، هنوز

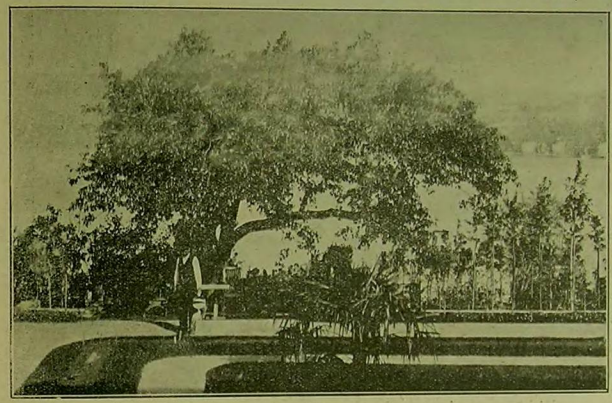

موسم صیف مناسبتیله: استنیه‌ده بربغچه
Un jardin à Stinia, Bosphore.

اوزرندن قایه‌رق اوطه‌دن چیقدی. قونویه قومشویه کیتمك اوزره کونده‌لکه قوللاندینی لاجورد آلپانی‌دن معمول چارشافی باشنه کچیرمك ایچون کندی اوطه‌سنه قوشدی.

سدیرك اوزرنده یالکز قالان نهاد راحتجه اوزانه بیلمك امیله برحرکت ثقیلهٔ اضطراریه‌ده بولندی. شمدی آرتق رنکی آتمش اولان باصمه اورتیلی سدیرك اوزرینه کنیشجه یایلمشدی. قولنی کوشه یصدیغنك اوزرینه دایادی؛ تفکرات عمیقه‌یه دالدی.

ایکی بچق یاشنده ایکن — مرحوم والده‌سنك حکایه ایتدیکنه کوره — باباسی برکون پولیسلر، ضبطیه‌لر آلوب کوتورمشلر. کیدیش حالا بو کیدیش. باباسی سرایلردن برنده وکیلخرج کاتبی ایمش. فقط پاره قزانیرمش. اوزمان چولوق جوجق صاحبی اولان تیزه‌می صافاز خانم بنه اوه‌جاده، فقط آیری بر اوده اوطوریرمش. مرحوم افندیسنی ایشسز لکدن قورتاره‌رق کرکه قایبرمغه اوسبب اولمش. صافاز نه‌زمان او اسکی

مابعدی وار

Hakkı Tarık Us Koleksiyonu Süreli Yayınları

صاحب امتیاز:
محمود ندیم

سر محرر ومدیر:
نامق اکرم

مدیر امور:
محمد خالد

رنجی سنه

نومرو ٦

مصوّر دور جدید ۱۳۲۵

DEVRMEDJIAN

سیاسی، فنی، ادبی، اجتماعی، هفته‌لق مصور عثمانلی غزته‌سیدر

۳ جمادی‌الاخر ۱۳۲۷ | پازار ایرتسی | ۸ حزیران ۱۳۲۵

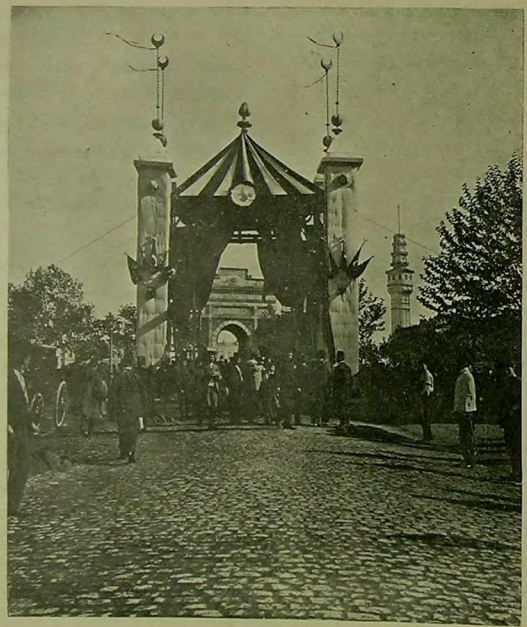

قلیچ آلایی مناسبتیله سلطان بایزیددده انشا اولنان طاق ظفر
Arc de triomphe à la place de Sultan Bayézid.

ملی رومان :

براز دواجك تاریخی

محرری : صفوت نزیهی

— مابعد —

کونلرك خاطراتی آچسه! « الله ایچون، بهیجه‌نك برالی یاغده. برالی‌بالده بولنیردی» دیمك صورتیله باباسنك کندی اوینه یك دوشکون اولدیغنی و عائله‌سنه یك ایی باقدیغنی اظهاردن چکینمز . اونك وردیکی ایضاحاته کوره برقاچ سنه ظرفنده باباسی اوچ یك منتظم برحاله قویمش ؛ عرب آشجیلری وارمش . نهاد دنیایه کلدکدن صوکره اوه بررووم خدمتجی قادینی‌ده آلمشلر . آرتق بهیجه‌نك الی صیجاق صودن صوغوق صویه دکمزمش . صافناز خانم مرحومه همشیره‌سنك بومرونلی کونلرینی تفصیله قویولدیغی زمان : « زوالللی بهیجه سلطانلر کبی یاشاردی. قوجه‌سی اوکا لمس‌ده آلدی ، مجوهرده » دیدکجه کوزلری صولانیر . صوکره برکون علی‌الصباح برقاچ ضبطیه ایله برطاقم آدملر کلیر، اونی آلوب کتورمشلر. باباسی قپودن چیقوب کیدرکن سوکیلی قارسنه : « مراق ایتمیکز ؛ برپا کلشاق اولهجق. بن برقاچ ساعت صوکره کلیرم . کندیمدن امینم . چیك یمدم که قارنم آغریسون » سوزلریله اونلری تسلیه چالشمش . واقعا اوکلن اوزری او فنا چهره‌لی ، بوزوق صورتلی آدملر تکرار کلمشلر ؛ فقط یالکز اولهرق . أوك هر طرفنی آرامشلر، طرامشلر. برشی بولهمیه‌رق چیقوب کیتمشلر. فقط باباسی ه بردها أوینه عودت ایتمامش. آره‌دن سنه‌لر کچدیکی حالده هیچ برخبرده آلنه‌مامش . یاشیورمی ، اولدیمی ؟ زندانده‌می ؟ کیمسه اوکرنه‌مامش . مرحومه آننه‌سی او قدر اوغراشمش ؛ فقط نافله . سرایه کیدوب صورمق ایسته‌مش، یناشدیرمامشلر. باب‌ضبطیه‌یه کونلرجه طاشینوب دورمش ؛ « بوراده قیدی یوق ، بیله‌میز. » دیمشلر. عرضحالللر ویرمش؛ صوران آلدیران بولنامش . برسنه بویله بیهوده مراجعتلرله اوغراشدقدن صوکره هیچ بر خبر آلهبیلمکدن قطع امید ایلدکدن صوکره زواللی قادین درین برمأیوسیته اوغرامش ، آقشاملری پنجره باشنده اوطورپر ، قوجه‌سنك عودتنی بکلرمش . کونش غروبه حاضرانتوب‌ده بتون قوتو قرمشونك ارکلکلری أولرینه عودت ایتدیکی زمان قادینجغز فرط تأثردن باشنی جونبه یصدیغنك اوزرینه قویه‌رق متصل آغلارمش ... ایچین ایچین اینلرمش . ایشته نهاد ، حیاتنك الك اوزاق خاطراتی بونقطه‌دن جمعه باشلیور . والده‌سی آغلارکن او ، یاواش یاواش صوقیلور ، آناسنك صاچلرینی اوقشارمش . ایشته بهیجه خانم او زمان تأثراتی ضبطه‌مقتدر اولهمیه‌رق فریاده قویپولرمش:

— آه بنم اوکسوز قالان نهادم ... یاورومی باباسز براقانلر بابالره طوتولسون ، دیلرم الّهم .

بوفریاد ، شو انکسار یوزلر-ه دفعه تکرر ایتمك حسیله نهادك خاطره‌سنه منقوش قالمشیدی. دیمك او ، اوکسوزدی ، باباسزدی .... فقط نیچون ؟ نه سبیله ؟ بونی بیلمه یوردی. والده سندن صورمغه جسارت ایده‌میوردی . بویله‌لکله آیلر کچدی . نهادك والده‌سی تأمین اداره ایچون خدمتجی قادینی صاوه‌مشیدی. شمدی قوطی کی اولان أولرنده برهاچی الله آنا اولاد قالدی. بهیجه خانم نقد موجودینی بتیردکدن صوکره درین تفکرات وتأثراته دالمشیدی. اوکا برطاقم عقللراو کرتمکه قالقشمشلر، طلاق چاره‌لرینی استحصال وسائل خدعه‌کارانه کوسترمشلر. انجق بهیجه خانم بونلرك هپسنی رد ایتمکله متانت قاب ، علو جناب کوسترمش .

بوندن مقصد تکرار قوجه‌یه وارمق دکلمی ؟ بهیجه خانم بو احتمالی هیچ خیال وخاطرینه بیله کتیرمك ایسته‌میوردی . تأثرینی ضبطه مقتدر اولهمیه‌رق کندیسنه نصیحت ایدنلره ، اوکا دوستلق خاطری ، الله رضاسی ایچون یول کوسترنلره : بکا اویله شیلر یورمیك؛ بن کل اوسته کل قوقلامام » دیه فریاد ایدرمش . بو صفحات مؤلمهٔ حیاتك بیك درلو ایضاحات دلکشافی چوچقاغنده تیزه‌سی صافناز خانمدن بیکلرجه دفعه ایشتمشیدی .

ـ مابعدی وار ـ

[مطبعهٔ خیریه وشرکاسی]

Hakkı Tarık Us Koleksiyonu Süreli Yayınları

معارف حقنده

اصلاحات

— مابعد —

شمديلك ، فنونك تجارب وفعلياتنه حقيقةً واقف ارباب هنر ومعرفت پك‌ده بولنه‌ماز . ايشته كيميا ، حكمت ، الكتريق ، هيئت . . . بونلرك جهات عمليه وصور تطبيقيه‌سنى بحق بيلير ، بيلديكنى اكلاتير قاچ متفننمز وار ؟ بر عثمان نورى بك ، بر فريد بك ، امين بك ، صالح ذكى بك ، محمود شكرى بك ، (اطباى مشهوره‌مزدن‌ده بش اون ذات) بيلدكلرمز بونلر . . . . بلكه دها وار . احتمالكه اسمنى جسمنى طويمديغمز ، ايشتمديكمز فريدلر ، ذكيلر واردر . فقط ميدانه چيقسونلر ، زمان كلدى . بيله‌لم ، افتخار ايده‌لم .

مع‌هذا ديه‌بيلورزكه فنونك تطبيقاتنى ، تجاربنى كوستره‌جك مقتدر استادلر ، بزده هنوز يتشمدى ، يتشديرلمدى . بو سببدن دكلميدركه همان اكثر مكاتب طلبه‌سى فنوندن بى‌بهره ، ذوق آلمازلر . أوت هله طبيعيات ، ورياضيات اونلرجه پك كوچ ، آغير ، يوريجى شيلر . [قوزموغرافيا ، كيميا ، ماكنه . . بوفنلردن نه فائده وار ، نه اوله‌بيلور ، امكلره ، غيرته ، يازيق !] ديرلر . ديرلريا . مكتبلرمزده حكمت اوقنور ، تجربه‌سز . كيميا تدريس اولنور ، تطبيقاتسز . حيوانات ، نباتات ، علم الارض والمعادن . . . بوفنلر هپ مثالسز ، نمونه‌سز ... پاپاغان كبى ازبرجيلك . . هانكى مكتبمزده منتظم بر حكمتخانه ، آلات وادوات لازمه‌سى موجود مكمل بر كيمياخانه وار ؟ كوسترلسون . صوك زمانلرده بر درجه‌يه قدر طبيهٔ عسكريه‌نك (بوده دوقتورلغه منشأ ومديريتى بر آلمان طبيبى عهده‌سنده اولديغندن) ، وسائط وآلات فنيه‌سى احضار اولنه‌بيلمشدر .

بز ، هنوز كيميا نه اولديغنى بيلميوردق ، وقتيله (كيميا بيلنلر آلتون يابارلر !) سوزينه اينانمشدق . مكتب اعدادى‌يه كيردك . حكمت ، كيميا . . اوقودق . نه آلتون اعمال ايتدكلرينى كوردك ، نه‌ده كموش . كيميا : قاربشيق ، آكلاشيلماز ، رموز ، معادلات ، خاطرده

— مابعدى وار —

نامق اكرم

ملى رومان :

براز دواجك تاريخى

محررى : صفوت نزيهى

— مابعد —

آنجق هر دفعه‌كى نقل وحكايه‌سنده كلامك شدت وتأثيرينى تزييد ايده‌جك صورتده لفظلر دكيشمك حسبيله مرحومه والده‌سنك حالت روحيه‌سنى اوكا كوستره‌جك انكشاف حقايق وقوعات ذهننده پك‌ده لايقيله تقرر ايده‌مامشيدى . تانيزه‌سنك أوينه كلنجه‌يه قدر كذران اولان احوال حقنده نهادك خاطراتى بر كثيف بلوطله ، شك واشتباه غازه‌سى ايله اورتولى بولنمقده .

فقط تيزه‌سنك ويرديكى تأميناته كوره معصومه والده‌سى يكانه چاره اولمق اوزره « نصفيهٔ ثروت » ه قرار ويرمش اوقدر سوديكى أوينى صاتمش ، بعض اوفق تفك حلياتدن بشقه بتون الماسلرينى‌ده بدستانده مزايده‌يه چيقارمش . الله بوصورتله آلتى يوزليرا قدر بر پاره كچمش . صافناز خانمك مرحوم افنديسنك توصيه‌سيله بونك بش يوز ليراسنى ياغ قپاننده مشهور تاجرلردن برينه فائضله براقمشلر . بو ذات اونلره آيده ايكى ليرا ويررمش . آرتق بوسبتون اداره جهتنه كيتمكه مجبور اوله‌رق آشجى عربه‌ده اذن ويرمشلر . ايكى همشيره أوك ايشلرينى كوردكدن صوكره چوجقلره‌ده باقارلرمش .

فقط نهاد بيودكجه مصارف‌ده آرتمش . والده‌سنك فائضدن آلديغى ايكى ليرا كفايت ايتمامكه باشلايه‌لى برى موجود يوز ليرايى‌ده صرفه باشلامشلر . نهايت اوده بيتمش . صوكره بالطبع رأس الماله انتقال ايتمكه مجبوريت كورلمش . صافناز خانمك افنديسى كمركده ماهيه آنجق اوچ يوز غروش چيقارييورمش . اوده ايكى چوجق ، بر قادين .... بومعاش هيچ كفايت ايده‌بيلورمى ؟ بو سببله بهيجه خانم أونده اوطوردقلرى همشيره‌سنك‌ده آره صره معاونتنه شتاب ايتمك مجبوريتيله رأس المالى يمك خصوصنده براز ايلرويه كيتمش . بالطبع فائضى‌ده اونسبتده آزالمقده دوام ايتمش .

صافناز خانم حكايه‌سنك او نقطه‌سنه كلديكى زمان هروقت مرحومه همشيره‌سنى خيرله ، علو جناب تمدحاتيله ياد ايتمك معتاديدر .

— الله ايچون سويلى ، واللهى بهيجه برملكدى ، ملك . . . . قاچ كره أوك كراسى بريكيردى‌ده رحمتلى افندى بونى ويرمك ايچون طقوز طوغورمغه باشلاديمى : « سن اوزولمه آبلا ! تجاردن آله‌لمده كرايى ويره‌لم » ديردى . نه‌يالان سويليه‌يم ، بن‌ده قيزك بويله متصل پاره‌سنى يديكنى كوردكجه اوزولوردم اما نه‌چاره ! يوقسوزلق .... زواللى بهيجه ! مقامك جنت اولسون ، اوزرمزده حقك چوقدر ...

صافناز خانم بو اسكى زمان حكايه‌لرينك تفصيلاتنه كيريشديمى ، (مفصل) ى اوقوركبى وقايع وحادثاتك اك اينجه نقطه‌لرينه ، اك اهميتسز تفصيلاتنه قدر ارجاع مقال ايدر ، عادتا قوجه قارى مصالى سويلردى .

نهادى مكتبه باشلاتمق ايچون ياپيلان جمعيت ، سنت دوكونى تفصيلاتى اختيار قادينك اك پارلاق مناقب خاطراتندن معدود ايدى ؛ اونلرى مفتخرانه سويلمكله بتيره‌مزدى :

بتون أش ، دوست پارمق ايصيرمشيدى . طوغريسى ، قيزده پاره‌يه آجيادى . هرشيئى (شرطى ايله ، شروطى ايله) ياپدى . بن اوقدر نصيحت ايتدم : بهيجه ! بوقدر آچيلوب صاچلمق ايى دكلدر ، ديديسه‌م ... نافله . « آبلا ! بو ، بنم ايلك مروتم ؛ بردانه‌جك اوغلمه جانم فدا اولسون . » ديه هپ باغيردى . نهاد اويله بر مكتبه باشلاندى كه ظن ايدرسك پاشا چوجغى ... آرتق الهيلرمى ايسترسك ، عربه‌لر ايچنده بتون محله‌يى آلايله كزبشلرمى ايسترسك ... سوينجمزدن هپ اوكون آغلادق . نهادجغك فسنه ، اوستنه باشنه اوقدر الماس ، نظرلقلر طاقدق كه (ياورو) عربه‌نك ايچنه كوميلوب قالدى .

مابعدى وار

Hakkı Tarık Us Koleksiyonu Süreli Yayınları

خلاصه : تجارت وزراعته ، صناعته بزده ميل وانجذاب كوسترملى يز ، جداً چالشملى يز ، كوزلرمزى آچملى يز ، تعالى وترقيمزى ايجاب ايدن هرشيئه درت ال ايله صارلمى يز . مكتبلر ، دارالصناعه‌لر ، تجارتخانه‌لر... آچملى يز . فابريقه‌لر ايشلتملى يز . ذاتاً بشقه‌سنك قازانجيله كچينمك ، ناز وادا ايله ، استانبول صفا كاهلرنده صالنمق . بوى كوسترمك ، سوسلى ، جيجيلى بيجيلى كينمك . چالشمدن ياشامق زمانى كچدى !

§

صوكرا : رسملى رساله‌لر ، مجموعه‌لر نشر ايدلملى دييورز ؛ فى الحقيقه انسانلر خلقةً صنايع نفيسه‌نك مجلوبيدرلر . چوجقلر ، مكتبده ، كتابلرنده كوره‌مديكى ، كورمك ايستديكى برشكلى بر مجموعه‌ده ، يا بر جريده‌ده كورورسه البته محظوظ ، مستفيد اولور . كوزل ، مكمل ، مصور بر مجموعه . مكتب درسلرينه دائر معلوماتدن‌ده (لطيف ، ساده براسلوب ايله) باحث اولورسه‌شاكردان ايچون نه قدر قيمتلى ، نه درجه موجب استفاده‌در . فقط مع التأسف هنوز بويله رساله‌لره ، مجموعه‌لره مالك دكلز . غزته‌جيلغى ، طابعلكى دها اوكرنه‌مدك .

مابعدى وار

نامق اكرم

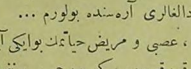

كانونلر ...

— قارداشم محمد شوكته —

بو ايكى آيلق بر زمانك سياه ، جانكداز قوللرى آره‌سنده ، روحم لاينقطع بر بى تابئ يأس وملال ايله ايكله‌ر ... او روح كزينده ، أليم تأثرلرله ازيلدكجه ، موجوديتمى ، نهايتسز ، آتشين بروادیده وجدواستغراقه دالمش برسياح آواره كبى بولورم . آتشناك محروميتلرله بوتون تفكراتمى صارصان .. زهرلى ديشلرله رقيق ، نرمين قلبمى كميرن بو ملال مزعجك تأثيريله نه ياپاجغمى تعيينده متردد بولونويورم ...

فسحتكاه اجلاله ، اوساحهٔ لاهوتى‌يه نصب نكاه أيله‌مك . اورالرك علو رحمتندن نياز مرحمت ايتمك ايسته‌رم ؛ فقط ، هيهات !.. قراكلق سيسلرك ايكله‌تيجى شاهبال مخوفى آره‌سنده ، ظلمتلرك اعماقنده برر كيزلى وغمدار أمل كبى مبهميتله ايكله‌رم ...

روزكارلره توديع خسران ايتمك ايسته‌ديكم زمان ، وحشى ترنملرله فيشقيران روزكار ، بوتون طبيعتى ، هوايى ايكنه‌لديكى كبى بنى‌ده هائل پنجه‌لريله پارچه‌لامق ، بى پايان كردبادلريله حشر ايتمك ، عليل وزبون براقمق ايسته‌ر ..

بن ، سياه كيجه‌لرك اسرار سكونيله حسبحال ايتمك .. اونلره درديمى آكلاتمق .. قلبمك ماتملرينى دوكمك ايچين صباحلره قدر اويويامام ؛ فقط ، بو أليم .. مديد قاراكلقلرده درين برظل ماتم ، مفترس برخشونت واردر ، كه روحمى أزدر ... بر كابوسك پنجهٔ بى امانى ، مزعج بر حمانك طاقتشكن حمله‌لرى بنلكمى أريتير ، وجوديمى لرزه‌لر ايچنده براقير ...

بوتون بوزوالليلغمله كنديمى ، عمان بى پايانئ مقهوريتك مضطرب دالغالرى آره‌سنده بولورم ...

ايشته ، عصبى و مريض حياتمك بوايكى آيلق دوزخين دملرنده ، قورقويورم ، كه روحم ، برنفخهٔ موت ايله صولماسين ...

بونى دوشوندكجه ، عمان تخيلك مظلم دەرينلكلرنده ، كدر انكيز تصورلرك احاطهٔ دهشتى آراسنده كندى بنلكمدن بر پارچه خاصهٔ حياتيه غائب ايدييور كبى اولويورم ...

و آرتق ، بوتون بو سياهلقلره قارشى رباب روحمك قيريق تللرندن دوكولن بستهٔ ألم ونوميدى‌يى ديكله‌يه‌رك ، بو خشونتك أذاى ملولندن قورتولمق ايچين ، مفتور وتشنه ؛ آتشين بر جولده ايصسز بر صحراده قالمش بر سياح آواره كبى مضطرب ونالان باقييورم ...

مناستر : ١٣٢٤

مصطفى حلمى

ملى رومان :

براز دواجك تاريخى

محررى : صفوت نزيهى

— مابعد —

بهيجه‌يى طوغريسى بتون دوستلر هپ سوردى ؛ (تجار) ك خانمنه (عاريت) الماس ايستمكه كتديكمز زمان بيوك خانم ييلديز ايكنه‌لرينى همان چيقاردى ، ويردى . — « خانم ، بيوك آنامدن يادكاردر . بشقه‌سنه اولسه بن الماسلرمى ويررمى‌يم ؟ فقط بهيجه خانمى سورم ، بهادجق‌ده اوكسوز.... » ديديكى زمان ايكيمزده آغلامغه باشلادق . يا ! مروت كونلرنده بويله‌در ، ياش انسانك كوزلرندن آقار طورير . (تجار) ك كيلرده آغلامغه باشلاديلر . آرتق صارماشدق ، طولاشدق ؛ اوپوشدك . اوكونلرى هيچ اونوده‌مام . هله او بيوك خواجه‌نك ياپديغنى ... زواللى بهيجه چوجق مكتبه باشليور ديه اونك أوينه برتپسى بقلوه ، بر لنكر لقمه ايله يوق جانندن آرتديرديغى اوچ مجيديه كوندرمشيدى . بيوك خواجه مجيديه‌لرى كرى چويرمزمى ! كتيرن آدم : « خواجه افندى دييوركه بن زرده‌سز جمعيتدن برشى آكلامام . » خبرينى كتيردى . بن برشى آكلايه‌مادم ؛ ديدم كه : « انشاالله خواجه افندى ياسارده زرده‌سنه‌ده يتشير . هله نهاد بويوسون ، أولنسون‌ده اوزمان ... » ديركن بهيجه بنى صوصديردى . او ، بنم كبى دكلدى ؛ جن فكرلى بر قاديندى . قولاغمه : « خواجه افندى مجيديه‌لرى ايسته‌ميورمش ، اونك يرينه ليرا كوندريكز ديمك ايستيور » ديمزمى !! شاشدم ، قالدم . « آبو پاشا اوغليمى ، آيول ... اوكسوز ديمكه قالمادى ، بهيجه همان چيقاروب برليرايى حريفك النه طوتشديردى « آبلا ! بن صاغ ايكن اوغلمك اوكسوزلكنى اكلاتمام . هم او لمك ايلك مروتى ؛ بن نهادمى بر كره مكتبه باشلاده‌جغم ، ايكى كره دكل يا ! صوكره چوجغى خيرپالارلر . ذاتاً ياوروم ايچلى ... ديه بنم‌ده آغزمى قپاتدى . . . .

صافناز خانمك تفصيلات تاريخيهٔ حياتيه‌سى ديمك اولان بوهيچلر اونك نظرنده كائناتك حادثات مهمه‌سندن بيله اهم اولمقله اوكونلره دائر سوز آچيلدقجه بونلرى برر برر صايوب دوكمكدن صانكه برذوق درونى طوياردى . ياهله (نهادجغك) سنت دوكونى (مفصلات) ى جلدلر طولديره‌جق ، (قرق انبار) ى املا ايده‌جك ياوه‌لرله مالى ايدى . آرتق سنت جمعيتنده نه‌لر يوقمش ، نه‌لر !... حقه‌باز يهوديلريمى كتيرتمامشلر ، قره‌كوزمى اويناتمامشلر ... ايكى كون ايكى كيجه بتون محله‌لى‌يه ، أشه دوسته ضيافتلر ويرلمش ، والحاصل طيقه باصه بنلمش ايچلمش .... ياغيله باليله ، چالغيسيله چنكيسيله مروت اولورسه انجق بوقدر اولورمش ....

بوخادم تسليت مروتلر ، مسرتلى كونده برر خاطرهٔ نوازشكار براقه‌رق برر برر كلوب كچر . نهايت برصباح نهادى اون برياشنه كلدكدن صوكره محله مكتبندن خلاص ايدرك (نمونهٔ ترق) يه‌ويررلر . .

چوجق معلومات جهتيله (جيم قارننده برنقطه) . او قدر تپسى تپسى بقلوه‌لر ، لنكرلرله هندى طولمه‌لرى ، خواجه افنديلرك ، قالفه‌نك ، بوابك هفته‌لقلرى ، بيراملقلرى هپ بوشنه كيدر ؛ عادتا بوز اوستنده يازى ... نهاد (الفبا) جزءلرينى بيرتمقدن ، بالمومى ياپشديرمقدن ، پارماقلرينى (قره‌له) يازاركن مركبلره بويامقدن بشقه برشى اوكرنه‌مامش . (اجوف يايى) يه چيقمدن هله (چوق شكر !) مكتبدن چيقمش‌ده او (دارالجهالة) دن قورتلمش . . . .

— ٢ —

نهادك ايكنجى دورهٔ حياتى (نمونهٔ ترقى) يه دواميله باشليور . اون برياشلرنده اولمق حسبيله او آوان طفلانه‌يى اطرافيله تخطر ايتمكده‌در . الفك نصل اله آووجه صيغماز بر مرتك اولديغنى بومكتبده اكلايه‌رق لذت تحصيلدن ذوقياب اولمغه باشلامش ، محله مكتبنده بش سنه

مابعدى وار

Hakkı Tarık Us Koleksiyonu Süreli Yayınları

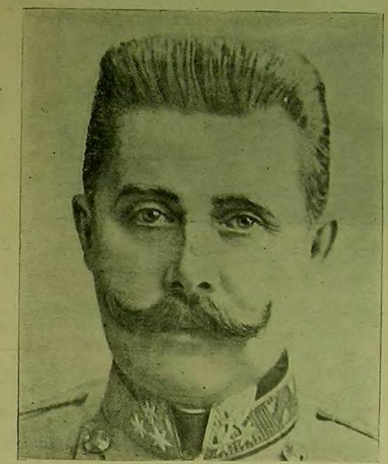

يقينده استانبولى زيارتى شايع اولان آوسترياـ مجارستان ولى‌عهدى
پرنس آرشيدوق فرانسوا فرديناند
L'Aruhiduc François-Ferdinand, héritier présomptif d'Autriche-Hongrie.

ملى رومان :

براز دواجك تاريخى

محررى : صفوت نزيهى

— مابعد —

كچيرديكى (ساعات سمن فام !) ك آجيسنى چيقارمق اوزره درسلرده (تان ، تيك) صداى آهنكداريله منتظماً وبرترقىٔ متزايده دائره‌سنده ايشلمكده ايكن بنه بر فلاكت باش كوسترمشيدى .

حياتذاتاً برطاقم متتابع فلاكتلرك آز، چوق صيق ويا سيره‌لك صورت نسجندن عبارت... بوش برلرينى آتلاتديغكز كونلر، كويا عادت ايامى... نقص قاره ايبلك دوكولمارى قاشك بر ميليمتره ايلروسنده حاضر...

هرنه حال ايسه نهادك بودورهٔ حيات طفلانه‌سنده دخى مهم بر فلاكت اونى كندى حالنجه درين بريأسه اوغراتدى. والده‌سى بهيجه خانم بر قاچ كون ايچنده كوچدى، كيتدى . نهاده بو برروژيا كبى گلشيدى . عادتا بر كابوس نوم... بركون اقشام اوزرى مكتبدن أوه دوندىكى زمان تيزه‌سى اوكا : « قوزوم نهاد ، كورلتى ايتمه؛ آتنه‌لك خسته » ديمشدى . چوجقجغز تلاشله يوقارى چيقدى. آتنه‌سنى يتاقده بولدى ؛ بى‌تاب ياتيور. قادين آغلر ايچنده؛ حالى بر نوبت اونى قاصوب قاووريور: حكيم ، خواجه هيچ برى فائده ويرمدى ؛ نه‌علاجك تأثيرى اولدى، نه‌ده نفسك. قادينجغز يتاغه دوشديكنك هفته‌سنده كورلمه‌دى، كيتدى.

نهاد اوزمان قلبنده درين بر آجى دويدى . بتون مربوطيت حياتيه‌سنى يالكز والده‌سى اوزرنده تمركز ايتمش اولديغنى ظن وقياس ايدن بوجوجق متكاى عمرينك بردنبره چوكمش اولديغنى كورنجه شدت تأثرينى بروله وحيرت لون مأيوسانه‌سيله صويايه‌رق صانكه حسسز ، جامد بر وجود كسيلمشيدى . آغلايه‌مايوردى، صيزلايه‌ميوردى. هردرلو أنين اشتكادن كويا قورقيور، چكينوردى. تيزه‌سى صافناز خانمك ايشته اصل اوزمان حمايت شفقتكارى‌سى آنظاهر ايتدى. نهادى باغرينه‌باصدى، نوازش تسليتكارانه‌سنى بذل ايلدى. شمدى كرچكدن هرصورتله يتيم قالان نهادى كندى اوز أولادندن دها زياده معزز طوتمغه باشلادى. صافناز خانم حالا والده‌سنك اطرافنده حصوله كتيرديكى بوشلغك حيرت مأيوسانه‌سنه مغلوب اولەرق كوزلرندن ياش آقامايان نهادك حصه‌سى ايچون‌ده بول بول آغلييور، اونى كوردىكى زمان ايسه كولمكه چالشيوردى. آيلرجه دوام ايدن (اجر وصبر) زيارتلرنده بوفلاكت نا كهظهورك سببلرينى ايضاح ايچون صافناز خانم شو يولده حسبحال ايدردى:

— آه‌همشيره، اجل كلنجه باش آغريسى‌بهانه... اوكون نهاد مكتبه كيتدكدن صوكره بهيجه‌جكم: « آبلا! تختەلر كيرانندى ؛ شونلرى بر سيليم» ديدى . هوا صفوقدر ، اوشورسك ديدم اما هيچ ديكارمى! رحمتلى بيلورسكز تميزليكى پك سوردى. پاك، تراندازدى. ايشته او يولده محو اولدى، كيتدى‌يا! تختەلرى سيلدى ، برده طاشانى تميزلمكه قالقمزمى، خانم ! بيلمم قادين صغوقمى آلدى، نه‌اولدى، اقشام اوزرى بردنبره بتاغه‌دوشدى. الله ايچون، افندى چوق چالشدى. غيرت ايتدى. عجبا چاغيرمديغى هكيمى قالدى، يوقسه خواجه‌مى ! هيچ برشى هكيملر (صانليجان) ديديلر ... زواللى بهيجه آنشلر ايچنده يانار كن هپ لحنه ترشيسى ايسته‌ردى. افندى» اولماز، ويرمه»ديدى. سوزينى‌ديكله‌دم؛ ويرمه‌دم، فقط واللهى ايچمده هجران قالدى. زواللى بهيجه‌يه‌بر آز اكشى اكشى لحنه ترشيسى طاقديره ايدم، كيم‌بيلور، خانم بلكه....

آرتق بوسوزك نهايتى كله‌بيلورمى ؟ صافناز خانم بهيجه‌نك صورت وفاتنه دائر اولان شو منقبه‌يى تكرار ايده ايده صانكه أزبرلمشيدى . بركره باشلادىمى ، غراموفون ماكنه‌سنك قووانى دونيور كبى يالكز ديالى آغزنده متصل چويرير دورير واصواتى يكطرزويك آهنك اطرافه صاچاردى.

***

مابعدى وار

Hakkı Tarık Us Koleksiyonu Süreli Yayınları

ر حضور ایتمك دیلرسك ای محبی فارغ اول ،
اولمایه وحدت مقامی کوشهٔ عزلت کبی !

محبی

بر خاطره

بر پازار ایرتسی صباحی ایدی. معتادم وجه ایله (قره کوز) غزته‌سنی باشدن باشه برسطر بیله قاچیرمقسزین اوقومغه باشلادم . صوك صحیفه‌ده‌کی اعلان بنی فوق الحد مسرور ایتدی . صنعتکار شهیر عبدالرزاق افندینك جمعه کونی اویونه باشلایه‌جغنی خبر ویرییوردی . بوذات حقنده اوته‌دنبری پك چوق مدیحه‌لر ایشتدم . فقط ینه بونلرك هیچ برینه اهمیت ویرمیه‌رك کندی کوزمله صحنه اوزرنده کورمك و حدم اولمیه‌رق تنقید ایتمك ایستیوردم. جمعه ـ کوننی قادینلرك تعبیری اوزره ـ ایپ ایله چکیوردم . جمعه صباحی ساعت آلتیده اك عزیز ارقداشم بولنان خالد بکله قاضی کوی اسکله‌سنده برلشه‌رك طوغری تیاترنك قپوسنه کیتدك . یولده کیدر ایکن حس ایتدیکم سونجی تعریفه قلم عاجزدر .

کیشه‌دن بیلت آلمق ممکن دکل.. ازدحام زیاده.. [پاردون] صدالری بربرینی ولی ایتمکده . . . کوچ حال ایله بیلتلریمزی آلوب تیاترویه داخل اوله‌بیلدك. ساعت ایلریله‌دکجه غلبه‌لك زیاده‌لشیور. صوك زمانلرده بر حاله کلدی که یرندن قیملدانمق ممکن اوله‌میوردی .. هردقیقه ساعته بانوب یدی بچق اولمادیغنی کورنجه مکدر اولمه‌مق قابل دکلدی. پرده آچلمق ایچون ویریله‌جك (اشارتی) چهارچشمله بکلیوردق . . . .

خیالاته طالمش ایدم برچنغراق سسی ایله اویاندم . اورکسترانك ترنمندن پاندومیما اوینانه‌جغنی حس ایتدم . بو اوینانیلان ایکی پرده پاندومیماده اك زیاده طودوری افندی ایله انکلی افندی روللرینی حقیله ایفا ایتمشلردر.

پاندومیمایی متعاقب حمدی افندی طرفندن اوینانیلان ایکی پرده قومدی حقیقةً تماشایه شایسته ایدی. یالکز قومیق بوزونتیسی (پوزانت) ك صغوق صغوق جمله‌لری اولمسه‌یدی قومدی دها مکل اوله‌جقدی .

شانتوزلکله هیچ برعلاقه‌لری اولمیان کوچك النی ایله کوچك آملیانك قنطو ودوئتولرینی دکله‌مك ایچون حقیقةً قوتلی بر قولاق زارینه مالك اولمق ایجاب ایدییوردی .... صوك پرده‌نك چنغراغی اورولدیغنده تکرار قلبمك چارپمغه باشلادیغنی حس ایدییوردم .

پرده اچیلدیغی زمان کچوك اسماعیل افندی پیش حربی اوموزنده زنبیل باشنده اوزون وقالبسز برفس، آیاغنده مستلر، آرقه‌سنده یماسز رنکلی برقومیق کوملکی، قاشلری بویاسز اوله‌رق عبدالرزاق صحنه‌یه آیاغنی آتار آتماز برال شاقیردیسی باشلاری (آلقیش) درت دقیقه‌قدر امتداد ایتدی . عبدی افندی تشکراتنی بیان ایتمك ایچون فسیله تمنا ایتمکه مجبور اولدی .

متعدد دفعه‌لر کورمش اولدیغم فطوغرافیلرینه واحبابك سویلیشنه نظراً قطعیاً عبدی افندی تبدل ایتمه‌مشدر . یالکز صقالیله بیقلری بیاضلاشمشدر فقط برازصنعتده تبدل کورولیور . شمدی هرلافنی دوشوندکدن صکره سویلیور . . . بعض دفعه کوچك اسماعیل افندی‌یه جوابدن عاجز قالیور ، بونده سببده برنجیسی اون ایکی، اون اوچ سنه‌در قطعیاً بودرلو اویوندن اشتغال ایتمامسی و ایکنجیسی‌ده هیکل استبداد اولان خاقان مخلوعدن قورقمسیدر ... طبیعی ییلدیزده ایکن سویلیه‌جکی لافلر طوقونماملی ایدی . فقط ینه امین اولملیز که ایکی اوچ اویون صکره عبدی افندی ینه اسکی درجه‌سنی بوله‌جقدر. موقتاً اونوتمش اولدیغی صنعتنی تمامیله خاطرلایه‌جقدر .

بوندن صکره ریختم سمساری شوقی مومی الیهدن قومیقلق وبورونسزك . حسن‌ده براز قومیقلقده لازم اولان تربیه‌ونزاکتی اوکرنورلرده تیاترو صنعتنه واخلاق عمومیه‌یه خدمت ایتمش اولورلر .

ابراهیم عالی

ملی رومان :

براز دواجك تاریخی

— مابعد —

نهاد آناسز، باباسز قالدی اما بتون بتون پاره‌سزده دکلدی. والده‌سنك ده بعض اوفاق تفکی قالمشیدی؛ (تجار) ده ایسه مودوع پاره‌دن ایکی یوز لیرادن زیاده موجود واردی دنیاده ناموس مجسم انسانلر یوق دکل ؛ بوعائله‌نك اسم تذکار ایتمکسزین (تجار، تجار) دیه یاد ایتدکلری یاغجی محمود افندی بو مستثنا اصحاب فضیلتدن بری ایدی . آره‌لرنده هیچ بر سند فلان اولمدیغی حالده بو ناموسلی آدم چوجغك والده‌سندن انتقال ایدن پاره‌نك حسابنی چیقاردی. اونلره موافق برصورت تسویه‌ده کوستردی. چوجغك اداره‌سی ایچون آیده درت لیرا ویره‌جك . نهاد تحصیلنی اکمال ایدنجه‌یه قدر بوتخصیص ایدیلن پاره صافناز خانمه تأدیه اولنه‌جق . نهایت چوجق مکاتب عالیه‌نك برندن شهادتنامه‌سنی آلدقدن ویایکرمی بش یاشنه کلدکدن صکره کندی النه‌ده اللی لیرا ویریله‌جك. صافناز خانمك بوحسابه پك‌ده عقلی ایره‌مامش ایسه‌ده افندیسنك اصراری اوزرینه اوده بونی موافق کوردی وقبول ایلدی .

بونك اوزرینه بوعائله‌نك حیاتی ینه بر طرز اطراد ویکنسقی‌یه کیرمشیدی . ایکی سنه بوصورتله کچدی . صافناز خانم نهادك پاره‌سندن فضله‌سنی آرتدیره آرتدیره قرق لیرایه یاقین برثروت ادخار ایتمشیدی . او صره‌ده قیزینی قوجه‌یه ایستدیلر . موافقت طرفین‌ده حاصل اولو ویردی . کندی حاللرنجه یاپیلان دوکونه نهادك پاره‌سی صرف ایدلمش اولدی . صافناز خانم‌ده قیزینك ایلك مروتنی کوردی . قادین نهاده اولان دین شکراننی کتم وانکار ایتمیوردی :

اکر اونك پاره‌سی اولمسه‌یدی ، نه‌یپاردق آرقداش.... چوجغه بورجم ؛ نه‌یپایم ایلرود، یاواش یاواش اوده‌رم .،. دیه قونوقومشو خانملرینه حقیقتی سویلمکدن چکنمزدی. شیمدی بوعائله حیاتی دها براز انتظامه کیرمش ، مدار معیشت کسب وسعت ایلمشیدی . چونکه صافناز خانمك اوغلی آرتق معاشه کچمشیدی . اونلر بولطفی ینه (تجار)، مدیون ایدیلر .

یاغجی محمود افندی خزینهٔ خاصه‌نك یاغ متعهدلکنی درعهده ایتمش اولدیغندن شیمدی صاحب نفوذ، مرعی الخاطر برذات اولمشیدی . اونك توسطیله صافناز خانمك اوغلنه کهنه ، کوفلی دائره‌لردن برنده یوز یکرمی غروش معاش تخصیص ایلدیلر . أوك ایچنده عادتا بو ، برشهر آیین اجراسنه سببیت ویرمش اولدی . صافناز خانم سونجندن نه‌یپاجغنی بیله‌میوردی و :

— چوق شکر بوکونلری کوردم ، آدوستلر ....

فریادیله آثار سرورینی صاچیوردی . فقط بوهنکام شادمانی دوام ایتمدی . بشر آی فاصله ایله صافناز خانم اولا افندیسنی ، صوکره‌ده معاشه کچن وپاشا اولمق یولنی طوتان اوغلنی غائب ایدیویردی . بونلرده هپ بررقورقولو رؤیا کبی کلدی ، آجیلر ، اندیشه‌لر براقه‌رق کچدی . قیزینی ذاتاً طیشاری‌یه ویرمشیدی . اوحالده نهاد ایله تیزه‌سی برأوده یالکز قالدیلر . یتیملکله بیکسلك بربرینه صیقی صیقی صارلدی ؛ اوندن انالق ، اولادلق شفقت ومحبتی بتون جیادتیله تظاهر ایتدی .

*
* *

نهادك مکتب ملکیه اعدادیسنه قید ایدیلیشی ده ینه (تجار) ك همتی اثری اولدی . یاغجی محمود افندی حمایهٔ پدرانه‌سی آلتنه آلدیغی نهادك (رشدی) درجه‌سنده اولان مکتبلرده سنه‌لرجه اضاعهٔ وقت ایتمسنه راضی اوله‌میه‌رق برکون چوجغی آلدیغی کبی مکتب ملکیه اعدادیسنه یازدیردی . نهاد اوزمان اون درت یاشنده واردی . اوراده‌کی حیات تحصیلنده بر فوق العاده‌لك ظاهر اولمادی . هرکس کبی اوقودی ، ترفیع صنف ایتدی . نهایت بویوك بر وقوف و معلومات صاحبی اولمقسزین النه برشهادتنامه آله‌رق « مکاتب عالیه مأذونی » صفتیله صفحات حیاته طالدی . (تجار) تعهداتنی تماماً ایفا ایتدی. اللی لیرایی تأدیه ایدرك اسرافاتده بولنمامسی

مابعدی وار

Hakkı Tarık Us Koleksiyonu Süreli Yayınları

ملی رومان :

براز دواجك تاريخی

محرری : صفوت نزيهی

— مابعد —

حقنده نصايحنی ابذار ايلدی . نهاد هوای مشرب ، مسرف بر كنج دكلدی . حياتك دائما درشت نقطه‌لرينه معروض قالمش اولمق حسبيله هنوز كنجلكنده رنج آزموده اولمشيدی .

كنديسنه برطرز حيات چيزمك املنه دوشدی . استانبولده قالمق دوائردن برينه يرلشمك اونك خرجی دكلدی . نه‌منبع وارداتی ، نه‌ده‌شرائط حاضرهٔ انتسابی بوكا مساعد بولنيوردی . ولايته مأمور اوله‌رق كيتمك يكانه چارهٔ نجات ايدی . بروالی معيتنه تعيينی استدعا ايتدی . علی‌الاصول اوزقچه بر ولايت معيتنه تعيين ايتديلر ، بقيهٔ ثروتی اولان اوتوزليرانك يكرميسنی تيزه‌سی صافناز خانمه براقه‌رق چيقوب كيتدی . يكی برحياته طالدی . مأموريت حياتی ....

مأموريت حياتی اونك ايچون بردورهٔ تجربه اولمشيدی . مكتبده‌كی تحصيلك ، افكار ترقی بروريتك مأموريت حياتنده قابل تطبيق اوله‌مديغنی واولمق احتمالی بولنمديغنی كورنجه فناحالده متأثر اولدی . عادتا كنديسنی بريأس ونوميدی قاپلادی . بوبربحران موقتدی ؛ يواش يواش اعصابی تسكين اولمغه باشلادی ؛ افكاری جريان عمومی‌يه اتباعه متمايل اولدی ؛ والحاصل اوده آقينتی‌يه قاپلدی .

محل مأموريتنه واصل اولديغی زمان مكتوبی قلمنده كنديسنه چو وك برقولتوق فرسوده بريازی ماصه‌سی كوستر ديلر و :

— ايشته مقامكز ! ... بيوريكز .

ديديلر . مقامنی آكلامشيدی ؛ فقط وظيفه‌سی نه ايدی ؟ ولايت معيتنه مأمور ! ... امور ادارهٔ ولايتك صور تطبيقيه‌سنی ، اجراآت حكومتی ياقيندن تدقيق ايده‌رك ، بالفعل بوجريانك ايچنده بولنه‌رق كار آزموده اولمق ... فقط اونی برايشه قاريشديرميورلردی ، هرشی محرمانه جريان ايدييوردی . معاملات رسميه اوندن صاقلنيوردی .

مكتوبجی بكه ايشسزلكدن شكايت ايتديكی وقت اونی معارف قوميسيوننه اعضا ياپمشلردی ، امی بررئيس اسمی‌وار جسمی يوق برقوميسيون ؛ صوكره‌ده وجودندن اثراولمايان معارق ...

بدلا چوجق حقدن ، صلاحيتدن بحث ايتمك جرأتنده بولندی . معاذالله ! اوزمان فورطنه‌نك دهشتليسنه چاتدی . تكدير ايتديلر ، توبيخ ايتديلر .. و كلديكی يره‌كری كوندرمكه قدر قالقديلر . نهايت آكلادی كه فنجانجی قاطرلرينی اوركوتمك ظيرلتی‌يی انتاج ايتمكدن بشقه برشيئهٔ يارامايور . باقدی ، اوله‌جق شی دكل . انجام كارمدارايه ، تملقه باشلادی ، قاره جاهل اولان والی‌پاشا اوزمان كنديسنی كتابت خصوصيه‌سنه آلدی . قوناقده ييوب ايچيوردی . خرستيان محله‌سنده كرالديغی براوطه‌ده اوطورييوردی . درت سنه‌دوام ايدن بوش برحيات كچيردی . بيكارلغك هردرلو ذحمت ومشقتنی اوراده طاتدی ، محروميتلرينه ، آجيلرينه قاتلاندی .

والی‌پاشانك توجهی كندی حقنده تزايد ايتدكجه موقعنك اهميتی‌ده آرتيوردی . پاشا نهادك ذكاسنی ، فراستنی ، معلوماتنی تقدير ايتمكله برابر اونی سيوری قفاليلقله عنادجيلقله اتهام ايليوردی . چونكه نهاد هر شيئهٔ قاتلانمشيدی ؛ آنجق وا طهٔ ارتشا اولمغی كمال نفرتله ردايتدی . والی‌پاشانك بوكبی محرمانهٔ امورينه آلت اوله‌ميه‌جغنی آچيقدن آچيقه آكلاتدی ؛ كندی كنديسنه :

— اندراس عمومی‌يه بن‌ده برتكمه علاوه‌سنه خدمت ايتمش اوله‌مام ...

دييوردی . ظلم واعتسافك بيك‌درلو فجيعه‌لرينی كوردكجه سفالت عموميه‌نك تهوينه‌ولوپك جزئی وناچيزانه اولسون ، خدمت ايتمك امليله‌الندن كلديكی قدر معاونتده بولنيوردی . فقط براز حدناشناسانه ايلرويه كيدركيتمز

مابعدی‌وار

Hakkı Tarık Us Koleksiyonu Süreli Yayınları